

Boeiend poppentheater over immigranten op Ellis Island

Tragiek van toen, is pijnlijk nu

DOOR JOSÉ PIETENS

ZAANDAM - Dromen van een beter leven in het land waar 'geen enkele oogst mislukt en het dollars regent'. Zo'n twaalf miljoen immigranten maakten van 1892 tot 1954 de reis naar Amerika, het land van hoop en vrijheid.

In de boeiende voorstelling 'Ellis Island' brengen de Koogse Marlyn Coetsier en Meike van den Akker met poppen het waargebeurde relaas van enkele immigranten tot leven. Ze worden geïntroduceerd tijdens de reis naar Ellis Island, het eiland in de New Yorkse haven dat als grenspost diende. Waaronder het Bijbelvaste, kinderrijke gezin Kramer, dat een betere toekomst wil, en de Hongaar Giorgio. Hij heeft niets meer: zijn vrouw is gemarteld en vermoord door het leger.

De poppenspelsters rennen van pop naar pop. Of liever: van mens naar mens. Want binnen no time ben je vergeten dat je naar poppen kijkt en leef je helemaal met ze mee. Johanna is écht zeeziek en het verdriet van Giorgio is voelbaar. Een ingenieuze vondst is het gebruik van kleinere poppen en marionetten om in te zoomen op de herinneringen van de immigranten.

Country line

Het leed lijkt vergeten als het Vrijheidsbeeld op Ellis Island aan de horizon opdoemt. Met de vrijheid in zicht, maken de poppenspelsters spontaan een hilarisch *all American country-line* dansje. Wat te voorbarig, zo blijkt al snel.

Alle vrolijkheid, hoop en dromen worden kapotgeslagen door vernederende testen (inclusief visitatie) en de willekeur van de tolken bij de grenspost. Het gezin Kramer wordt verscheurd omdat een van de kinderen een oogziekte heeft: de helft van het

Meike van den Akker (links) en Marlyn Coetsier met immigrante Mary Johnson, die zich als man voordeed om Amerika binnen te komen.

FOTO DIRK JONGEJANS

gezin moet terug naar huis. De Hongaarse vluchteling wordt door dubieus vertaalwerk neergezet als 'een anarchistische single, die hier niks komt doen'. Schrijnende gevallen, vindt ook

een van de grenswachters. Hij geeft de mensen die de honger en het gevaar in eigen land ontvluchten gelijk. Maar ja, je kunt niet iedereen doorlaten. En wie wil slagen in zijn nieuwe land,

moet 'assimileren, integreren en zich niet zo raar kleden'. Iedereen moet een echte Amerikaan worden, hetzelfde zijn. Met klederdrachtpopjes laten de poppenspelsters zien wat dat in-

houdt: de kleurrijke figuurtjes worden op een lopende band richting grenspost gezet, om er allemaal als grijze eenheidsworstpoppen weer uit te komen. Het heden dringt zich als van-

zelf op: de retoriek en de tragiek van toen zijn ruim vijftig jaar na dato nog steeds pijnlijk actueel.

Ellis Island door Theatergroep Winterberg. Gezien: 14/1 in het Zaantheater.